

GLOW

Van dezelfde auteur:

De jacht op Adele

Ned Beaman

Glow

Vertaling Wim Scherpenisse & Gerda Baardman

Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

Het citaat uit *Nostromo* van Joseph Conrad op pagina 5 is afkomstig uit de vertaling van Jan Pieter van der Sterre die in 2001 is verschenen bij uitgeverij IJzer in Utrecht.

Oorspronkelijke titel *Glow*. Sceptre, an imprint of Hodder & Stoughton Ltd,
London

© Ned Beauman 2014

© Nederlandse vertaling Wim Scherpenisse & Gerda Baardman / Nieuw
Amsterdam *Uitgevers* 2014

Alle rechten voorbehouden

Typografie omslag image realize

NUR 302

ISBN 978 90 468 1819 0

www.nieuwamsterdam.nl/nedbeauman



Ik had geen idee hoe laat het zou kunnen zijn; ik wist alleen dat het nacht was. Maar het kan evengoed drie of vier uur 's ochtends zijn geweest als tien of elf uur 's avonds, uiteraard afhankelijk van het verbazingwekkend geringe aantal voorbijgangers of het eigenaardige schijnsel van de straatlantaarns en verkeerslichten. Want over een van beide moest je je haast wel verbazen, tenzij je niet goed bij je hoofd was.

– Samuel Beckett, 'The Calmative'

Als de materiële belangen eenmaal gevestigd zijn, dwingen ze onvermijdelijk de condities af die ze nodig hebben om te kunnen blijven bestaan. Op die manier is het gerechtvaardigd hier geld te verdienen met rechteloosheid en wanorde voor onze ogen. Het is gerechtvaardigd omdat de stabiliteit die ze vereisen wordt gedeeld met een onderdrukt volk. En zo komt er meer recht.

– Joseph Conrad, *Nostromo*



**LONDEN
MEI 2010**

Dag 1

00:01

Als Raf haar voor het eerst ziet, zit hij op een wasmachine en staat hij op het punt een achtste gram te slikken van iets wat een mengsel schijnt te zijn van speed, mononatriumglutamaat en een experimenteel medicijn tegen sociale fobie bij honden. Dat heeft hij althans verstaan van wat Isaac zei, maar de muziek in de wasrette staat behoorlijk hard en hij twijfelt of hij het niet verkeerd heeft gehoord. Het poeder is over twee vloeitjes verdeeld en die zijn vervolgens opgevouwen en in elkaar gedraaid tot van die compacte pakketjes die hem altijd aan wontons met varkensvlees doen denken; Isaac heeft zijn wonton al naar binnen geschrokt, maar Raf houdt de zijne nog in zijn hand omdat hij zijn ogen niet van het meisje bij de deur af kan houden. Ze is half blank en half iets anders, mogelijk Thais, en ze heeft zo'n gezicht waarvan de hele botstructuur zich zodanig vanuit de jukbeenderen lijkt te vertakken dat het resultaat eruitziet als een 3D-computerafbeelding uit de jaren tachtig omdat het is samengesteld uit een zeer overzichtelijk aantal hoekige platte vlakken, alleen wordt de hoekigheid in dit geval doorbroken door strengen lang zwart haar die zijn losgeraakt uit de speld waarmee ze de rest van achteren heeft opgestoken; verder heeft ze een kleine mond die neigt naar een natuurlijke lichte pruilstand, wat haar wel goed van pas zal komen als ze wil doen alsof ze iets afkeurt zonder in lachen uit te barsten,

en draagt ze een zwarte hoodie met openstaande rits over een slordig grijs shirt. In de smalle langwerpige ruimte tussen Raf en het meisje staan ongeveer zestig mensen te dansen, als een metro-wagon in het spitsuur die heeft geleerd in een bepaald ritme te pulseren, en hij overweegt zich door die massa heen te dringen om met haar te praten – ‘Wil je nu meteen met me trouwen?’ – maar dan slaat Isaac met een plastic flesje water tegen zijn arm dat hij moet opschieten. Zonder zijn blik van haar af te wenden pakt hij het flesje aan, stopt de wonton in zijn mond, slikt hem met een slok water door en buigt zich naar Isaac toe om in zijn oor te roepen: ‘Wat zei je nou dat hierin zat?’

‘Hè?’

‘Wat zei je dat hierin zat?’

‘Speed, mononatriumglutamaat en een experimenteel medicijn tegen sociale fobie bij honden.’

‘Wat is sociale fobie?’

‘Hè?’

De geluidsinstallatie staat niet eens zo hard, maar de ruimte is zo klein dat de hoge tonen tegen de muren botsen als een dikke peuter in een te krap kinderzitje. ‘Wat is sociale fobie?’

‘Ik versta je niet. Kom mee naar buiten.’

Raf loopt met tegenzin achter Isaac aan naar het betonnen binnenplaatsje achter de wasserette, waar een paar mensen staan te kletsen en te roken. Een stoel van witte kunststof met langwerpige openingen in de rugleuning staat op de kop in een hoek; die dingen lijken zich sneller voort te planten dan ratten. De stoel ligt daar in de ongelovige houding van een voorwerp dat bijna onmogelijk om te gooien is maar verbazingwekkend genoeg niettemin is omgegooid.

‘Wat is sociale fobie?’ vraagt Raf weer. Van hieruit kan hij het meisje niet zien.

‘Verlegenheid, daar komt het op neer.’

Isaac legt uit dat veel Amerikaanse dierenartsen die aandoe-

ning de laatste jaren bij honden diagnosticeren, en als gevolg daarvan zijn er inmiddels een heleboel concurrerende psychofarmaca op de markt gekomen. Wat de rest van het mengsel betreft: voor het mononatriumglutamaat heeft hij geen verklaring, behalve dan dat het dient om het volume te vergroten, maar in dat geval valt moeilijk uit te maken waarom de makers van alle beschikbare witte inerte poeders juist voor mononatriumglutamaat hebben gekozen. (Raf vraagt zich bijna af of het een grap over wontons zou kunnen zijn.) En er zit een beetje speed in omdat overál een beetje speed in zit.

‘Wat is de uitwerking?’ vraagt Raf.

‘Ongeveer hetzelfde als van heel slechte xtc.’

Raf had xtc lange tijd beschouwd als een stof die zo synthetisch is dat het een haast zuivere abstractie is, dus hij was verbaasd toen hij vorige maand van Isaac hoorde dat er op dit moment geen goede xtc in Londen te krijgen is omdat er in een haven in Thailand tweehonderdvijftig vaten sassafrasolie – waarvan men vroeger meende dat die syfilis genas – in beslag zijn genomen. Ontdekken dat xtc net als cocaïne, opium en marihuana afkomstig is van een plant die uit de grond groeit, is net zoiets als ontdekken dat engelen navels hebben. (Speed wordt daarentegen uit efedrine bereid, een stof die uit bepaalde gewassen kan worden gewonnen maar die tegenwoordig bijna altijd langs chemische weg in laboratoria wordt bereid en dus net als een axioma uit de vectoralgebra niets met de echte wereld te maken heeft, tenzij je de keten helemaal terug volgt tot aan de koolwaterstoffen die uit ruwe olie worden gewonnen.) Ook vreemd om te denken aan de talloze versierpogingen die niet zullen plaatsvinden, de talloze zonsopgangen waarnaar niet zal worden gekeken, de talloze *comedowns* die niet zullen worden doorstaan alleen maar omdat een of andere gast in Laem Chabang is vergeten iemand om te kopen of die ander zich niet heeft laten omkopen. Geen enkele politicus op een WTO-conferentie heeft ooit zo veel macht gehad. De drugs-

handel is de eerste globalisering van het emotionele leven, heeft Isaac eens gezegd.

‘Wanneer is er weer goeie xtc?’ vraagt Raf.

‘Misschien wel nooit meer,’ zegt Isaac. ‘We moeten glow te pakken zien te krijgen.’

‘Wat is dat?’

‘Je weet wel. Dat nieuwe spul. Volgens Barky was het het lekkerste wat-ie ooit had gebruikt. In zijn hele leven.’

‘Heeft hij nog wat over?’

‘Ik geloof het wel.’

‘Komt hij hier?’

Isaac haalt zijn schouders op. ‘Zijn telefoon staat uit.’

De eigenaars van deze wasserette staan de kleine rave van vanavond toe omdat die hun de kans biedt de bezoekers drugs te verkopen, maar ze hebben alleen cocaïne, ketamine en ethylbufedron, een nieuwe xtc-ervanger die je op internet legaal kunt kopen bij Chinese labs, en Raf is in geen van drieën geïnteresseerd. Hij kijkt om zich heen en voelt, niet voor het eerst, een lichte bitterheid dat hij niet twintig jaar eerder geboren is, toen een avondje uit neerkwam op sneeuw witte Nederlandse MDMA in een gigantisch pakhuis bij de M11, een drugscene die zo goed was dat mensen er autobiografieën over schreven, in plaats van dit soort zelfopgelegde dubbelblindonderzoeken in een ruimte van twintig vierkante meter in de binnenstad. Hoe heeft Londen zo diep kunnen zinken?

Al snel komt Isaac in zijn kielzog weer binnen, en Raf ziet dat een jongen en een meisje zich tot op hun ondergoed hebben uitgekled en in een van de grote wasdrogers zijn geklommen om te zoenen; hun dunne armen en benen worstelen om houvast te vinden aan de binnenkant van de trommel, als proefpersonen bij een onderzoek naar de seksuele mogelijkheden van kleine cilindrische ruimtes ten behoeve van astronauten. Zij hebben tenminste iets goeds gebruikt, of misschien niet iets goeds maar iets wat

ze nog nooit eerder hebben gebruikt. De dj draait een nummer dat Raf vaak op Myth FM heeft gehoord. Hij klimt boven op de wasdroger, boven de transpiratietroposfeer, om uit te kijken naar het meisje van zonet, maar hij ziet haar nergens, dus hij blijft daar maar staan dansen.

02:12

Als Barky eindelijk komt, heeft hij nog spatjes scheerschuim als paarlemoeren sierknopjes op allebei zijn oorlelletjes, dus misschien is hij net als Raf pas kortgeleden opgestaan. In zijn portemonnee zitten nog drie wontons, verpakt in een stukje oranje plastic van een supermarkttas; één dosis glow voor elk. Ongeveer een half uur nadat Raf het vorige mengsel had genomen begon hij iets te voelen, maar zo zwak dat hij het niet eens zeker wist, zoals wanneer je een kamer in loopt en een koude tocht meent te voelen terwijl er geen ramen openstaan en je het je misschien maar verbeeldt. Het volgende moment was het alweer weg. Daarom is hij benieuwd naar Barky's nieuwe spul, en hij wil net zijn deel pakken en weer op de wasdroger klimmen als hij voelt dat iemand zijn arm aanraakt. Hij draait zich om.

Het is hetzelfde meisje.

Ze buigt zich naar hem toe om in zijn oor te praten en hij ziet een zachte glans over het laagje zweet op haar sleutelbeen strijken.

'Wat is dat?' vraagt ze, en dat bevalt hem veel beter dan het verwachte 'Waarom stond je me net aan te staren alsof je niet helemaal jofel was?' Ze heeft blijkbaar gezien dat hij de wonton van Barky aanpakte.

'Glow,' zegt hij.

'Verkoopt je vriend dat?' Ze heeft een Amerikaans accent.

'Nee.'

Maar daar zal Raf het beslist niet bij laten. Natuurlijk hebben er eerder meisjes met hem geflirt om aan drugs te komen en mis-

schien doet zij dat ook wel, maar dan kent ze de regels niet, want er is geen nietszeggende grijns, geen hand die luchtigjes op zijn onderrug neerdaalt. En bovendien, wat dan nog? Hij is een keer met een IJslands meisje naar bed geweest dat hij op die manier op een feest had ontmoet. Dus hij hoopt maar dat hij niet te onnozel overkomt als hij vraagt: 'Wil je ook?'

Nu grijnst ze wel. 'Nee, dank je.'

Maar hij pakt haar hand en drukt de wonton erin. 'Ik heb gehoord dat dit fantastisch spul is.'

'Hè?'

Moet hij nu voorstellen om naar buiten te gaan zodat ze elkaar kunnen verstaan? Nee, nog niet. 'Hoe heet je?'

'Cherish,' zegt ze, zo klinkt het althans. Is dat een naam? 'En jij?'

'Raf.'

'Heb je water?'

'Momentje.'

Hij draait zich om naar Isaac, maar die heeft het flesje niet meer en Barky heeft er ook geen. Raf meende zo-even een halfleeg flesje frisdrank op een van de wasmachines te zien staan, maar dat ziet hij nu niet meer. En als hij zich omdraait is het meisje weer verdwenen, net als de twijfelachtige rilling van het hondenmedicijn. Hij vraagt aan Isaac en Barky waar ze naartoe is gegaan, maar geen van beiden heeft opgelet. En Barky heeft geen glow meer over.

05:37

Raf strompelt de wasserette uit en bevindt zich plotseling in een zee van bloemen. Het lijkt wel alsof een fenomenologische anode binnen in hem is verwisseld met de bijbehorende kathode, zodat elke gewaarwording wordt vervangen door een andere van exact tegengestelde aard en met dezelfde intensiteit: huid door bloem-

blaadjes, zweet door bloemengeur, warmte door kou, lawaai door stilte, discolampen door anthocyanen. Pas een ogenblik later beseft hij dat er in deze straat 's zaterdags een bloemenmarkt is en dat ze bezig zijn de tulpen en narcissen uit te laden – en inderdaad wordt de stilte precies op dat moment verstoord door het geratel van de wieltjes van een stalen karretje dat achter hem van een laadklep rolt. Hij ademt diep in en loopt dan naar de halte waar hij op zijn nachtbus kan stappen.

Isaac en Barky zijn al niet meer op de rave. Een poosje zeiden ze dat ze niks van de glow voelden en Barky nam ook nog een gram ethylbufedron, dus in arren moede wreven ze daar maar allemaal een beetje van op hun tandvlees, wat Raf altijd doet denken aan het inwrijven van een biefstuk met zout en peper. Maar onmiddellijk daarna – te snel om het gevolg van de ethylbufedron te kunnen zijn – waren de twee anderen het binnenplaatsje op gehold om op het beton te gaan projectielbraken. Tussen de stuip-trekkingen door zei Barky dat de glow die ze hadden gebruikt kennelijk nep was. Raf bedacht dat hij, aangezien hij tot vanavond nog nooit van glow had gehoord en er nu al een opportunist bleek te zijn die nepglow verkocht, kennelijk ernstig achterliep. En toen beseftte hij met afgrijzen dat dat Amerikaanse meisje nu waarschijnlijk ook ergens stond over te geven na de drugs die hij haar had opgedrongen, en haar lichaamsgewicht was maar ongeveer de helft van dat van Barky, dus vergif hakte er bij haar tweemaal zo hard in. Zelfs als hij Cherish ooit terugvond, zou ze nooit meer met hem willen praten.

Nu de ethylbufedron uitgewerkt begint te raken, voelt Raf zich alleen nog maar uitgeloozd en rusteloos, en hij besluit dat hij waarschijnlijk sowieso geen enkele kans bij haar maakte. Als de bus eindelijk komt, is het licht dat door de ramen naar buiten valt zo fel alsof hij in een vrachtwagen stapt die geen bloemen naar de markt brengt, maar fotonen in bulkverpakking. Hij stapt in, knikt naar de chauffeur, checkt in met zijn Oyster-kaart en beklimt het

wenteltrapje naar het bovendek. Van wat hij daar ziet schrikt hij zo dat hij vergeet zich aan de stang vast te houden, zodat hij bijna vooroverkiepert als de bus bij een kruispunt stopt.

Ongeveer zes rijen verder naar achteren zit een vos. Elk afzonderlijk haartje van zijn vacht heeft een net weer iets andere fel-oranje tint en in zijn ronde zwarte ogen schittert het opgerolde spiegelbeeld van een straatlantaarn voor het raam, als een bleek meisje in een wasdroger. Het is Raf nooit eerder opgevallen dat de witte vacht van een vossensnuit en -buik ook boven zijn ogen zit, uitgesprenkeld tot twee bovenmaatse wenkbrauwen; het dier bekijkt hem met een blik vol afstandelijk-wetenschappelijke belangstelling. Dat beest kan nooit langs de chauffeur zijn gekomen, denkt hij, dus het moet door de andere deur naar binnen zijn gesprongen toen er iemand uitstapte. De bus trekt weer op, hij gaat zitten en de vos wendt zijn kop af en kijkt uit het raam. Raf krijgt een modderige, aardolieachtige lucht in zijn neus, een scherp ruikende koolwaterstof zonder derivaten. Er stappen geen andere passagiers in en als de vrouwenstem van de automatische halteafroep staccato meldt dat ze bij Camberwell Green zijn, springt de vos op de grond en daalt het trapje af om uit te stappen.

06:20

Het eerste halve jaar dat Raf in zijn huidige flat woonde, was hij er oprecht van overtuigd dat de winkel op de hoek van zijn straat door één enkele Iraniër werd gedreven die tweeëntwintig of drieëntwintig uur per dag werkte. Hij is er op alle denkbare tijdstippen geweest en het gezicht achter de kassa is altijd hetzelfde, net zoals de tv aan de muur boven het snoep altijd op Al-Jazeera staat. Raf heeft zich nog een keer voorgesteld, maar de keer daarna gaf die vent geen enkel teken van herkenning. Ongeveer een week later wierp hij een keer in het voorbijgaan een blik naar binnen en zag de twee eigenaars met elkaar over iets discussiëren. Het waren

tweelingbroers, net als in een slecht moordmysterie. Vandaag koopt Raf drie bananen en een pak jus d'orange en geniet hij van de zorgvuldige, haast plechtige manier waarop de man achter de toonbank het topje van zijn middelvinger natmaakt op een doorweekt schuimkussentje als een klierprothese om de plastic zak open te peuteren, en daarna loopt Raf naar zijn flatgebouw, waar een oud matras vol vlekken naast de ingang tegen de muur staat om volgende week met het andere grofvuil te worden opgehaald. Het aantal matrassen dat de mensen hier elke maand buitenzetten lijkt vele malen groter dan het aantal bewoners dat het gebouw kan huisvesten, alsof ze het afvalproduct van een geheim industrieel proces zijn.

Hij weet dat hij zelfs zonder drugs nog zeker negen of tien uur niet zal kunnen slapen, maar hij is zo doodop dat hij toch een poosje in bed gaat liggen. De zware zwarte gordijnen zijn nog dicht, net als toen hij om een uur of elf opstond, zodat de kamer in totale duisternis gehuld is afgezien van het rode lichtje van zijn stereo, en hij wordt omringd door alle spullen die bij zijn kwaal horen: slaapmasker, lawaaionderdrukkende oorbeschermers, witteruismachine en tientallen vuile oordopjes die overal onder het bed liggen, als keutels van een hamster die uitsluitend schuim-plastic eet.

De aandoening waar Raf aan lijdt, is een vertraagd circadiaans ritme. Op zijn zestiende begon het hem op te vallen dat zijn slaappatroon nog chaotischer was dan dat van de gemiddelde puber, maar pas vier arts later kreeg hij de juiste diagnose. Als je gezonde hersenen hebt, geven je ogen een signaal aan de hypothalamus als het donker wordt en als het weer licht wordt, de hypothalamus geeft een signaal aan de pijnappelklier wanneer die melatonine moet afscheiden en die melatonine zorgt ervoor dat je elke dag ongeveer om dezelfde tijd in slaap valt. Het normale circadiaanse ritme van de mens is ingesteld op vierentwintig uur, overeenkomend met één volledige omwenteling van de aarde.

Maar dat van Raf is afwijkend: het zijne is ingesteld op vijftwintig uur. Alsof zijn hersenen zich richten naar een nieuw supertrendy horloge.

De meeste mensen die lijden aan een afwijkend circadiaans ritme zijn blind, waardoor hun hypothalamus nooit weet waar de zon staat. Maar bij Raf moet het iets anders zijn, al heeft geen bloedtest of e.e.g. ooit kunnen uitwijzen wat precies. Serotonine is de precursor, de sassafrasolie, van melatonine, dus misschien heeft hij een genmutatie die ervoor zorgt dat de enzymen de ene stof in de andere omzetten, hoewel dat zou betekenen dat er een heleboel extra serotonine in zijn hersenen zou rondklotsen, iets wat ook gebeurt als je MDMA gebruikt – en hij voelt zich bepaald niet permanent euforisch. Het zou ook kunnen zijn dat er iets mis is met zijn *nucleus suprachiasmaticus*, een schakelkastje ter grootte van een rijstkorrel in de hypothalamus.

Wat de oorzaak ook moge zijn, het gevolg is dat hij iedere dag één uur meer uit de pas loopt met de rest van de wereld, alsof hij elke dag van zijn leven een korte vlucht in westelijke richting maakt zonder ooit uit Londen weg te gaan. Aan het begin van zijn cyclus wordt hij probleemloos om acht uur 's ochtends wakker; na vier dagen voelt dat alsof hij om vier uur 's nachts wakker wordt; na acht dagen is acht uur 's ochtends ongeveer het tijdstip dat hij aan zijn 'nachtrust' moet beginnen; na vijftien dagen valt dat aan het eind van zijn 'middag'; na twintig dagen komt het overeen met de 'kleine uurtjes'; en na vijftwintig dagen beleeft hij weer een normale dag. Zijn cyclus is niet precies vijftwintig uur, hij is geen wandelend uurwerk, maar hij zit er zo dichtbij dat het geen verschil maakt. Hij zou zich beter thuis voelen op Mars, waar de lengte van één zonnedag vierentwintig uur en negenen-dertig minuten is, zo dicht bij zijn eigen cyclus dat hij het verschil waarschijnlijk wel zou kunnen compenseren met veel weekend-dutjes in het zwakke schijnsel van Phobos. Vorig jaar zei een vrouw bij een woningbouwvereniging, die de nog niet eens vol-

tootide uitleg waarvan hij allang spijt had niet helemaal kon volgen, tegen hem: ‘Vijfentwintig uur? Wauw, wat zul jij een hoop meer dóén!’

Aan een afwijkend circadiaans ritme is voor zover bekend niets te doen. Hij heeft lichtbakken, hypnotherapie en vitamine-B12-injecties geprobeerd, maar niets werkt. Hij heeft een paar maanden melatoninepillen geslikt en dat hielp wel een beetje, maar een arts zei dat je naarmate je die langer gebruikt steeds meer melatonine moet slikken om hetzelfde effect te bereiken, net als bij MDMA, en dat je pijnappelklier na een poosje ging krimpen door de melatonine net zoals je ballen konden gaan krimpen van testosteronsupplementen. Hij heeft een keer gelezen dat de pijnappelklier ooit een klompje lichtgevoelige cellen op het voorhoofd van een oogloze vis was dat naderhand door de evolutie naar de binnenkant van de schedel is getrokken. En hij wil die antieke monocle, dat geblindeerde raam, niet kwijt.

Raf hoopte ooit de eerste in zijn familie te worden die naar de universiteit ging, maar uiteindelijk ging hij al voor het eindexamen van school omdat het hem gemiddeld twee van de vier weken niet lukte tijdens de lessen wakker te blijven. Hij heeft nooit een echte baan gehad. En hij denkt niet dat hij ooit zal trouwen. Isaac zegt dat hij op de sites voor mensen met slaapstoornissen op zoek moet gaan naar een meisje met dezelfde afwijking. Maar het probleem is dat het niet erg waarschijnlijk is dat er iemand met precies zijn cyclus bestaat. Bovendien, en dat maakt het nog wreder, hoe dichter zijn cyclus bij die van een potentiële geliefde lag, hoe meer dat hen uit elkaar zou drijven. Als de hare zesentwintig uur telde tegen die vijfentwintig van hem, zouden ze maar eens in de zeshonderdvijftig uur synchroon lopen (wanneer hij precies zesentwintig subjectieve dagen had beleefd en zij vijfentwintig). Maar als zij een cyclus van ongeveer vijfentwintig uur en een kwartier had bij die circa vijfentwintig uur van hem, zouden ze maar eens in de 2525 uur synchroon lopen (na honderdéén subjectieve dagen

van hem en honderd van haar), en daarmee vergeleken leek zijn gewone, geringere afwijking van het normale circadiaanse ritme een futiliteit.

Anders gezegd: hun cycli zouden weken achtereen tegengesteld zijn voordat ze weer stukje bij beetje in de pas gingen lopen, alsof ze allebei op lange zakenreizen gingen die altijd eindigden als het voor de ander nacht was. En hun onderlinge synchroniciteit zou maar eens in de 60.600 uur precies samenvallen met de officiële kloktijd; dan zouden ze precies lang genoeg in het ritme van een normaal stel zitten om op de gebruikelijke tijden samen te ontbijten, te lunchen en te dineren. Dat was dus zo eens in de zeven jaar. Stel dat een van hen die week net griep had! En al die berekeningen hielden dan nog niet eens rekening met de onderlinge invloed die de twee cycli onvermijdelijk op elkaar zouden hebben. Raf kan die berekeningen makkelijk uit het hoofd maken, want in de tijd dat hij probeerde zichzelf te leren programmeren heeft hij een bioritmegenerator waarvan de broncode openbaar was omgewerkt tot een nieuw programma dat in een grafiek weergeeft op welk punt in zijn cyclus hij op een bepaalde toekomstige datum en tijd zal zitten. De bedoeling was dat hij dat programma zou gebruiken voor het plannen van belangrijke afspraken. Maar daarvan zijn er nou niet bepaald veel in het leven van iemand met een afwijkend circadiaans ritme.

Dat wil niet zeggen dat hij al die tijd geen vriendin en geen vrienden heeft gehad. Hij is tweeëntwintig, een leeftijd waarop veel mensen nog dagen achterelkaar met afwijkende ritmes experimenteren; drugs helpen daarbij. Zijn laatste vriendin was dj, net als Isaac, dus zij draaide soms bijvoorbeeld van middernacht tot vier uur en ging om vijf uur naar bed, of ze ging om acht uur 's avonds naar bed en om vier uur 's ochtends draaien op een afterparty, of ze bleef een heel weekend op en sliep dan de hele maandag. Om twee tempo's precies te laten samenvallen hoeft een dj normaal gesproken alleen maar aan een knop te draaien, maar